

Γαβριήλ οὐκ ἴσχυσεν ἐρμηνεύσαι; εἰ δὲ τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν γενομένην ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, οὐδεὶς κατ' ἀξίαν δύναται διηγῆσασθαι, ἐκεῖνην τὴν γέννησιν, τὴν οὐράνιον, τὴν ἄχρονον, τὴν ἀσώματον, τὴν ἀόρατον, τὴν ἀπαθῆ, τὴν παντελῶς ἀνέκφραστον καὶ ἀκατάληπτον, πῶς τολμᾷς πολυπραγμονεῖν; τίς παρέσχε σοι τῆς τοιαύτης τόλμης τὰ σπέρματα;

dicere possis id, quod Gabriel non * potuit interpretari? Quod si generationem Christi secundum carnem, in novissimis temporibus factam, nemo potest digne enarrare: quomodo tu illam generationem caelestem, ante tempora, incorpoream, invisibilem, impassibilem, inenarrabilem, incomprehensibilem, audes curiose inquirere? Quis tibi tanti ausus semina indidit? *768

IN SANCTAM DEI GENTRICEM ET SEMPER VIRGINEM MARIAM ¹

2047 I. Quod ab hominibus nec inspicere nec enarrari potest, Verbum, quod absconditum est a saeculo generationibus ab ipso existentibus, quod solum est immortale, possidens scientiam vitae, ignota ad lucem proferens, secreta revelans, in terram delapsum vidimus ut partus maledictiones in benedictionem transmutaret, mortem occideret, creaturasque illuminaret. A Maria initium coepit incarnationis mysterium, atque qui infinita adoratione dignus erat vocatus est homo Dei. AS
4, 406

2048 II. O inscrutabile prodigium! O mysterium divinum solum inexplicabile! Dei Verbum, Dei actus, Dominus coeli et terrae, consubstantiale et cooperans Patris in creatione, Filius aeternus in terrenum descendit uterum, in quo, plasmato corpore modo inintelligibili, factus est perfectus homo, natus est de muliere, remanens quod erat, Filius Dei sicut est Deus in saecula. In tempore, sibi, absque peccato dolores corporis, famem, sitim, lassitudinem, dolores, humana omnia assumpsit, etiam mortem, et nihilominus semper vivit et perdurat cum Patre, suae divinitatis fruens honore. Nihil humiliando se, vel hominis more subiiciendo se morti, imminutus est, quin imo exaltatus est, quoniam exinde sub pedibus illius positi sunt inimici eius: ² *Atque, in nomine Iesu, omne genu flectatur coelestium, terrestrium et infernorum, et omnis lingua confiteatur quod Dominus est Iesus Christus in gloria Dei Patris.*³ AS
4, 406

III. Hodie absconditum a saeculo mysterium evasit manifestum. Dedecori * mortique finis impositus est, orbis autem (vivere) coepit. *407

¹ Exstat in *Analecta Sacra*; non est *S. Gregorii Thaumaturgi* (cf. RPhTh. 551).

² Ps. CIX, 1.

³ Philipp. II, 10, 11.

Hic steterunt Lex et Prophetæ, quoniam novæ in Christo creaturæ factæ sunt, quas *nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis cecidit.*¹ Hic quando enarrabimus, quæ linguam excedunt, mirabilia? Stupor et terror mentem fugant, unde cor attonitum considerat quomodo os et lingua fari valeant Dominum esse Iesum Christum in gloria Dei Patris, simulque matris suæ esse redemptorem thronumque coelestem.

AS
4, 407

IV. O timendum ac tremendum (mysterium)! Illius, qui a serpente deceptus est, cuius causa terra maledicta est, ob quem mors hominem voravit universaque rerum natura corrupta periit; illius, inquam, filia super Cherubim, iuxta Divinitatem sedet, Mater Dei et Regina coelestis vocata! Quis vidit, quis audivit homini imbelli summeque imperfecto tanta esse possibilia? Peccato enim lapsus (homo) damnatus est, verum Dominus omnia potest. Quod olim eramus, ipse nos effecit. Et, quando (nos) fecit, immortalis creator principes et dominos creaturarum (nos) constituit; cumque periissemus, idem ipse iterum magnis et divinis signis multos sanavit. Verum et ad hæc extrema accessit, ad nativitatem, ad crucem, ad resurrectionem; unde ipsius magnitudinis mysterium mirum, inexplicabile, incomprehensibile est. Maledictis benedixit, mortuos vivificavit immortalesque reddidit, terrestria coelestibus miscuit, terrenas naturas adeo elevavit ut eas paene deificaret, et, ad dexteram Patris, super Divinitatis thronum collocaret. At, cum hæc omnia contra Diabolum irent, eo quod, ob invidiam suam caecitare percussus atque in irremeabilem aeternamque perditionem actus, hominum genus perdere moliretur et perderet; Deus, qui misericordia magnus est, ob infinitum quo dilexit nos amorem, iterum nos inenarrabili renovavit, modo; unde in eandem, quam industria sua foderat atque extruxerat, foveam cecidit Satanæ. Desuper caput Diaboli invertit Christus dolores atque super cranium illius iniquitates suas coacervavit. Hic est, de quo Dominus locutus est, *inextinguibilis ignis, qui a sæculis paratus est Satanae et angelis illius.*²

2049

AS
4, 407

V. Et nunc, o genus hominum, quid rependemus Domino pro omnibus istis? Omnium bonorum radicem Virginem sanctam magnificabimus! Verum quis est qui in mente sua miram continere valeat gloriam, qua una mulier, Maria, digna inventa est in coelo et in terra? Attamen quæ dicta sunt in Lege, Prophetis, Apostolis et Evangeliiis repetamus, Ecclesiae concinentes: Maria, summa prophetiæ et hominum honos! Maria Deo oblatum incensum, Deoque desponsata

2050

¹ I Cor. II, 9.

² Matth. XXV, 41.

sponsa! Maria, Verbi Dei habitaculum, Altissimi thronus, exaltata inter omnes creaturas! Maria, ovile a Deo fundatum, virga florida! Maria, porta clausa, terra a Deo habitata, beatitudine donata in aeternum! Maria, virtus mundi, virtus Entis et mater Christi! Maria, Dei liber, templum et fons! Maria, regina supernorum! Maria, lucis receptaculum, lampas * refulgens! Maria, mysterium crucis et pacis *408 initium! Maria, vita mundi, virgo sanctissima! Maria, sponsa Patris, requies Filii, Spiritu mundata! Maria, vox nuntiorum, figura mirabilis! Maria, rubus incombustus, magna inter creaturas! Maria, peccatorum advocata apud Filium suum! Maria, navis aurea, nardus fragrans! Maria, signum renovationis fidelium! Maria, oleum nardo plenum! Maria, corona Ecclesiae, murus inexpugnabilis! Maria, amphora aurea manna plena! Maria, pyxis odoramentorum suavium! Maria, gloria mundi, tuba creaturarum! Maria, laude et gloria digna! Maria, nuntia sanctitatis et gratiae! Maria, testimonii statua inter Iudaeos et Ethnicos! Maria, scala coelestis, secundum Patriarchae dictum: *Dominus est in loco isto*.¹ Illud est verbum quod dixit Dominus omnium: *Multi prophetae et iusti cupierunt videre quae vos videtis et non viderunt; et audire quae auditis et non audierunt*.² Instrumentum musicale primum, petra aquam fundens, tabernaculum mosaicum testimonii nomine dictum, omnibus ornatum, in quo Sanctum sanctorum et gloriae Cherubim, ornatus sacerdotii splendidissimus in quo revelationes! Nunc, si *Lex paedagogus fuit nobis in Christo*³ et si *Lex bonorum futurorum figuram*⁴ possedit, ut ait beatus Paulus, quomodo culpandi essemus, ex Lege a Deo scripta hominibusque in adiutorium et in salutem data, asserentes sanctam Virginem omnium bonorum esse causam? Quae sunt enim futura bona, quorum Lex erat figura, nisi omnium bonorum causa, cherubico honore digna Maria?

O Virgo sanctissima, Dei Verbi mater, a quo illuxit divinitatis lux, Iesus Christus, qui est Deus in omnibus, cui gloria cum Patre Sanctissimoque Spiritu, in saecula saeculorum! Amen.

¹ Gen. XXVIII, 16.

² Matth. XIII, 17.

³ Gal. III, 24.

⁴ Hebr. X, 1.